

POROČILO O DELU
Slovenskega inštituta za revizijo
za LETO 2024

Ljubljana, marec 2025

UVOD

Po določbah drugega odstavka 10. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 65/08, 63/13 – ZS-K, 84/18, 115/21 in 85/24; v nadaljnjem besedilu: ZRev-2) obravnava letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (v nadaljnjem besedilu: Inštitut) Državni zbor Republike Slovenije. Po 10. členu Statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS 68/19; v nadaljnjem besedilu: Statut Inštituta) Svet Inštituta sprejme letno poročilo in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu sta pred obravnavo na Svetu Inštituta obravnavala Revizijski svet Inštituta (v nadaljnjem besedilu: Revizijski svet) in Strokovni svet Inštituta (v nadaljnjem besedilu: Strokovni svet).

Inštitut je letos tridesetič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2024; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in Statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi se javnost v najširšem pomenu besede seznanila z delom Inštituta, ga posredno ocenila ter se tako seznanila tudi s težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu.

Poročilo o delu je sestavljeno iz podatkov in informacij o dejavnosti posameznih sekcij Inštituta. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsak sam. V problemskem delu poročila pa so po mnenju Inštituta predstavljena nekatera najpomembnejša vprašanja in področja, na katera želi Inštitut posebej opozoriti bralce poročila in javnost. Namen poročila torej ni le poročati o opravljenem delu, ampak tudi predstaviti nekaj problemov, s katerimi se je Inštitut ukvarjal pri svojem delu, ter strokovno in drugo javnost opozoriti na težave in vprašanja, ki jih bo Inštitut verjetno obravnaval v bližnji prihodnosti.

Poročilo o delu je sestavljeno enako kot za pretekla leta, tako da so podatki in informacije primerljivi.

1. PRAVNI STATUS INŠTITUTA

Na podlagi 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod, v sodni register je vpisan pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom Srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-2 sprejel Svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS 68/19. Inštitut je pravna oseba zasebnega prava.

2. PROGRAM DELA

Program dela za leto 2024 je po predhodni obravnavi Strokovnega in Revizijskega sveta sprejel Svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2024. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu, Statutu Inštituta in programu dela, je opravil še nekaj drugih, ki niso predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

3. SESTAVA POROČILA O DELU

Poročilo o delu je vsebinsko sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz dela, ki obravnava področje revidiranja, za kar je po Statutu Inštituta odgovoren Revizijski svet, in iz dela, ki obravnava področja računovodenja,

poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega svetovanja in ocenjevanja vrednosti, za kar je odgovoren Strokovni svet.

4. REVIDIRANJE

Inštitut je strokovna organizacija revizorjev in revizijskih družb, ki se vanjo prostovoljno včlanijo. V letu 2024 se je za članstvo odločilo 133 pooblaščenih revizorjev in 23 revizijskih družb.

4.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Slovenski inštitut za revizijo je bil konec leta 2019 izbran na razpisu za izvedbo izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izvajanje preizkusov strokovnih znanj za zakonite revizorje in revizorje tretjih držav. Izobraževanje je bilo razpisano v letu 2023, začelo pa se je januarja 2024. Vanj se je vpisalo deset kandidatov.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2024 je zaključno delo uspešno zagovarjalo šest kandidatov.

4.2. Izobraževanje za pridobitev potrdila o trajnostnem poročanju in dajanju zagotovil o trajnostnosti

Slovenski inštitut za revizijo je pripravil program izobraževanja za pridobitev potrdila o trajnostnem poročanju in dajanju zagotovil o trajnostnosti ter ga na podlagi sporazuma z Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem v letu 2024 dvakrat izvedel. Izobraževanje, ki obsega 65,5 ure, je Inštitut izvedel v sodelovanju z združenjem Accountancy Europe, revizijskimi družbami in strokovnjaki s posameznih področij trajnostnosti.

Do konca leta 2024 je izobraževanje zaključilo 122 pooblaščenih revizorjev, ki so imeli veljavno dovoljenje na 1. januarja 2024, oziroma kandidatov, ki so bili 1. januarja 2024 vpisani v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

4.3. Dopolnilno izobraževanje revizorjev

Inštitut je v letu 2024 po izboru Agencije za javni nadzor nad revidiranjem skupaj z revizijskimi družbami organiziral seminarje s področja revidiranja in računovodstva z oznako A, in sicer:

- določanje pomembnosti in izvedbene pomembnosti ter dokumentiranje;
- preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- revidiranje rezervacij;
- sprememba MSR-ja 315.

Prav tako je Inštitut sam organiziral seminarje in delavnice na področju revidiranja, in sicer:

- IT in revizor računovodskih izkazov;
- notranje kontrole;

- poudarki pri revidiranju letnega poročila za leto 2024;
- revizorjevo poročanje.

4.4. Letna konferenca revizorjev (25. izvedba)

Inštitut je 5. in 6. septembra 2024 organiziral 25. letno konferenco revizorjev. Njeno delo je spremljalo 134 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane naslednje teme: krepitev zaupanja in preglednosti – nova zakonodaja za trajnostno prihodnost, novela ZGD-1m, novela ZRev-2, prostovoljni standard za poročanje o trajnostnosti za mala in srednja podjetja, aktualnosti s področja revidiranja in bistvene ugotovitve iz opravljenih nadzorov, grozeča insolventnost, razkrivanje pravnih poslov v poročilu o odnosih do povezanih družb, umetna inteligenca in uporaba umetno-inteligenčnih orodij pri revidiranju, kibernetska varnost v revizijskih družbah. Organizirana je bila še okrogla miza o izzivih kadrovanja v revizijskih družbah.

Na konferenci so bili izvoljeni tudi predstavniki revizijskih družb v revizijskem svetu.

4.5. Prevod Mednarodnih standardov revidiranja

Inštitut in Agencija za javni nadzor nad revidiranjem sta se v letu 2024 dogovorila, da skupaj prevedeta spremembe k prenovljenemu MSR-ju 700 – *Oblikovanje mnenja in poročanje o računovodskih izkazih* in prenovljenemu MSR-ju 260 – *Obveščanje pristojnih za upravljanje* kot rezultat prenove Kodeksa IESBA, ki zahteva, da podjetje javno razkrije, kdaj je uporabilo zahteve glede neodvisnosti za subjekte javnega interesa (SJI). Vsi prevodi so javno objavljeni na spletnih straneh Inštituta.

4.6. Delovanje Revizijskega sveta

V skladu s programom dela za 2024 je Revizijski svet na korespondenčnih sejah obravnaval in sprejel različne strokovne rešitve in mnenja, kasneje objavljena v spletni reviji SIR*IUS, ki jo izdaja Slovenski inštitut za revizijo. Leta 2024 smo sprejeli naslednja strokovna mnenja:

- revidiranje računovodskih izkazov zdravstvenih zavodov;
- revizija računovodskih izkazov in tveganja, povezana z IT okoljem;
- kršitev določil posojilnih pogodb v poslovnem letu 2023 in SRS 9 (2024);
- določanje pomembnosti pri revizorjevem pregledu poročila o razmerjih s povezanimi družbami;
- ocenjevanje vrednosti pri določanju osnove za povečanje osnovnega kapitala družbe;
- izbira primerjalnega merila za določanje pomembnosti pri revizorjevem pregledu poročila o razmerjih s povezanimi družbami.

V koledarskem letu 2024 je bilo prvič izvedeno izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za dajanje zagotovil o trajnostnosti za pooblaščen revizorje in udeležila se ga je večina pooblaščenih revizorjev. S tem se je revizijska stroka pravočasno pripravila za izvedbo revidiranja prvih poročil o trajnostnosti, ki se pripravljajo za poslovno leto 2024.

Problematika pomanjkanje kadrov v reviziji, s katero se sooča revizijski trg v zadnjih letih, je tema, ki smo jo začeli obravnavati v preteklem letu in bo zagotovo še nekaj let ostala v središču pozornosti. Število pooblaščenih revizorjev se iz leta v leto zmanjšuje, mlajša generacija pa je začela hitreje zapuščati revizijski poklic, kot je to veljalo v preteklosti. Vzroke za to bi lahko iskali na več področjih, od zahtevnosti dela v visokoreguliranem poslovnem okolju, sezonske narave dela,

ravnovesja med delom in zasebnim življenjem do dohodkovnih pričakovanj. Problematika pridobivanja in zadrževanja zaposlenih v revizijski stroki je kompleksna, zato je Revizijski svet v skladu z zastavljeno vizijo razvoja revizijske stroke pristopil k promociji poklica revizorja, s ciljem zagotoviti zadostno število novih kandidatov za delovna mesta v reviziji na različnih ravneh, tako v revizijskih družbah kot tudi na regulativni ravni.

Zakonski predpisi ali zakonodajni postopki revizorjem pogosto namenjajo različne vloge in naloge v povezavi s specifičnimi področji dodatnih pregledov, ki naj bi jih revizorji izvajali poleg rednih revizij. Ob tem smo se dejavno vključili v pripravo ustreznih strokovnih izhodišč, da jih zakonodajalci lahko vključijo v predloge zakonov. Naš cilj je uskladiti pričakovanja zakonodajalcev s pravili stroke revidiranja, ki jih mora pooblaščen revizor upoštevati pri izdelavi poročil v povezavi s posebnimi nalogami.

Septembra 2024 je bil na konferenci revizorjev v Laškem izvoljen nov revizijski svet, ki je oktobra objavil program dela in vizijo razvoja sekcije pooblaščenih revizorjev v obdobju 2024–2027.

Za eno od nalog si je novoizvoljeni revizijski svet postavil tudi pripravo vzorcev aktov, namenjenih revizijskim družbam članicam, tako je do konca leta 2024 sprejel *Priporočilo za delovanje revizijskih družb 1: Pogodba o revidiranju računovodskih izkazov* ter pripravil vzorce notranjih aktov glede preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

5. STROKOVNA PODROČJA, POVEZANA Z REVIDIRANJEM

5.1. Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij

5.1.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja traja 172 ur po naslednjih temah:

• davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur;
• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje družb	16 ur;
• mednarodni računovodski standardi	20 ur;
• poklicna etika in poslovno komuniciranje	5 ur;
• posebnosti računovodenja v drugih organizacijah	17 ur;
• poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur;
• računovodenje in Slovenski računovodski standardi	20 ur;
• računovodenje za odločanje	22 ur;
• sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	14 ur;
• upravljanje tveganj in notranje kontrole	20 ur.

Jeseni 2023 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja za leto 2024. V izobraževanje so se vpisali trije kandidati.

Iz izvedenih predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 ni zaključnega dela zagovarjal noben kandidat.

5.1.2. Register preizkušenih računovodij

V letu 2024 strokovnega naziva preizkušeni računovodja ni pridobil noben kandidat. Na 31. decembra 2024 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 280 preizkušenih računovodij.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih računovodij uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala po pravilih stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju ter na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2024 je bilo na seznamu 21 aktivnih preizkušenih računovodij.

5.1.3. Register računovodij

Na 31. decembra 2024 je bilo v register računovodij vpisanih 79 računovodij. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na seznam aktivnih računovodij se na seznam aktivnih računovodij vpiše oseba, ki ji je Inštitut izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala po pravilih stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu z omenjenim pravilnikom ter na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam aktivnih računovodij. Na 31. decembra 2024 je bil na tem seznamu en računovodja.

5.1.4. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij in računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih računovodij v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2024 smo na področju računovodstva izvedli naslednje seminarje:

- predstavitev SRS-jev 2024;
- ugotavljanje poštene vrednosti po MSRP-ju 13 in oslabitev sredstev po MRS-ju 36;
- posebnosti računovodenja v javnih zdravstvenih zavodih;
- SRS 3 – *Finančne naložbe*;
- donacije, dotacije, subvencije in odškodnine – računovodski in davčni vidik;
- popusti – računovodski in davčni vidik;
- poudarki pri pripravi letnega poročila za leto 2024 in izbrane teme o DDPO-ju.

V sodelovanju z revizijskimi družbami smo izvedli še seminar o razkritjih.

5.1.5. Letna konferenca računovodij (27. izvedba)

Inštitut je 23. in 24. maja 2024 v Podčetrtku organiziral 27. letno konferenco računovodij. Obravnavane teme so bile: pogled v prihodnost Slovenskega inštituta za revizijo, hitri pregled sprememb v SRS-jih 2024, računovodenje stroškov izposojanja, računovodska obravnava razvoja lastnih poslovnih računalniških aplikacij (za lastno uporabo in za trg), pregled bistvenih sprememb SRS-ja 3 (2024) v primerjavi s SRS-jem 3 (2016), pregled bistvenih optimizacijskih procesov v majhnem računovodskem servisu, koliko obresti lahko zavezanec uveljavi za optimiranje davčne osnove po DDPO-ju, zakon o

minimalnem davku, formalna in vsebinska vloga identifikacijskih števil za DDV, spremembe ZDR-1 in osnove notranjega revidiranja, ki jih mora poznati računovodja. Izvedene so bile tudi volitve novega Odbora sekcije preizkušenih računovodij in računovodij. Konference se je udeležilo 65 udeležencev.

5.1.6. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih računovodij in računovodij

Odbor sekcije preizkušenih računovodij in računovodij v letu 2024 ni organiziral nobenega strokovnega srečanja.

5.1.7. Slovenski računovodski standardi in delovanje Komisije za SRS-je

Leto 2024 je bilo za Komisijo za Slovenske računovodske standarde (v nadaljevanju: Komisija za SRS-je) zelo aktivno. Na Slovenskem inštitutu za revizijo se je na podlagi številnih pobud in vprašanj, ki so jih Inštitutu posredovali uporabniki Slovenskih računovodskih standardov, oblikovala nova vizija razvoja in delovanja Komisije za SRS-je. V prihodnje bo Komisija za SRS-je poleg oblikovanja in posodabljanja SRS-jev prevzela pomembno vlogo pri iskanju sistemskih rešitev na področju oblikovanja računovodske prakse v Sloveniji. Pri tem bo poseben poudarek na sistemskih rešitvah, ki bodo v slovensko računovodsko prakso umeščale vsebinsko pravilno in dosledno uveljavljanje SRS-jev in MSRP-jev.

Ključna aktivnost Komisije za SRS-je v letu 2024 je bila priprava SRS-ja 36 – *Računovodske rešitve za javne zavode, javne agencije in druge posredne proračunske uporabnike ter druge osebe javnega prava, ki niso posredni proračunski uporabniki*. V skladu s pogodbo, sklenjeno z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ) ter Ministrstvom za finance (MF), so bile za leto 2024 dogovorjene naslednje strokovne naloge Slovenskega inštituta za revizijo:

- a) analiza drugih pravnih virov z vplivom na pravila računovodenja;
- b) izdelava osnutkov in predlogov sprememb in dopolnitev Slovenskih računovodskih standardov;
- c) izdelava osnutka in predloga SRS-ja 36 – *Računovodske rešitve za javne zavode, javne agencije in druge posredne proračunske uporabnike ter druge osebe javnega prava, ki niso posredni proračunski uporabniki*;
- č) izdelava osnutkov in predlogov Pojasnil k Slovenskim računovodskim standardom;
- d) izdelava pojasnil Slovenskih računovodskih standardov za izvajanje dobre prakse;
- e) prevod Slovenskih računovodskih standardov (SRS) 2024 in Pravil strokovnega računovodenja (PSR) 2016 v angleški jezik ter javna objava.

Za izvedbo omenjenih aktivnosti je Komisija za SRS-je ustanovila posebno delovno skupino, da pripravi predlog novega SRS-ja 36. Člani Komisije za SRS-je in delovna skupina za pripravo predloga SRS-ja 36 so podrobno proučili določila Zakona o računovodstvu ter na njem temelječih podzakonskih aktov (Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava). Prepoznani in analizirani so bili ključni odmiki od SRS-jev (2024) in MSRP-jev, pa tudi rešitve, ki jih za računovodenje v javnem sektorju predpisujejo IPSAS-i.

Delovni skupini za pripravo predloga novega SRS-ja 36 je do konca leta uspelo izdelati osnutek SRS-ja 36 z obrazložitvami, medtem ko se je s strokovno javnostjo do konca leta 2024 usklajevala samo deloma. Izvedla je usklajevanje s ključnimi deležniki Ministrstva za finance, javno obravnavo predloga novega standarda in pripravo končnega besedila pa bo mogoče izvesti šele po dokončni uskladitvi s ključnimi deležniki na Ministrstvu za finance in Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport (predvidoma v letu 2025). Delovna skupina za pripravo osnutka standarda ocenjuje, da je ta v

primerjavi z obstoječim stanjem na področju pravil računovodenja za nekatere uporabnike enotnega kontnega načrta velik napredek glede preglednosti in strokovne ustreznosti zanje veljavnih računovodskih pravil, ki bo, če bo sprejet, po oceni delovne skupine pomembno izboljšal kakovost in transparentnost njihovega računovodskega poročanja, kar je eden temeljnih pogojev za zagotavljanje preglednega, odgovornega, gospodarnega in učinkovitega upravljanja javnih sredstev.

Komisija za SRS-je je v letu 2024 pripravila tudi tri pojasnila k Slovenskim računovodskim standardom in tri strokovne razlage, s katerimi so uporabniki SRS-jev pridobili dodatne usmeritve, kako pravilno ravnati pri transakcijah in stanjih, v zvezi z računovodenjem katerih SRS-ji bodisi niso dovolj jasni bodisi jih neposredno sploh ne obravnavajo. Sprejeta pojasnila in strokovne razlage tako pomembno prispevajo k zmanjševanju negotovosti glede pravilne računovodske obravnave danih poslovnih transakcij in stanj, s ter pa tudi k zviševanju kakovosti zunanjega računovodskega poročanja, kadar zavezancem zanj zagotavljajo sodobne in kakovostne strokovne podlage, usklajene tako z najnovejšimi dosežki v računovodski stroki kot tudi z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Komisija za SRS-je je v letu 2024 pripravila in v Uradnem listu RS objavila tri pojasnila k Slovenskim računovodskim standardom. S sprejetjem prenovljenih SRS-jev (2024) so namreč prenehala veljati vsa do tedaj veljavna pojasnila k SRS-jem (2016). Slovenski inštitut za revizijo je zato v letu 2024 pripravil Pojasnilo 1 k Okviru SRS-jev (2024) – *Terjatve za vstopni davek na dodano vrednost*, Pojasnilo 1 k SRS-ju 2 (2024) – *Emisijski kuponi* in Pojasnilo 1 k SRS-ju 1 (2024) – *Skupine opredmetenih osnovnih sredstev*. Vsa tri pojasnila k SRS-jem je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo, ministrstvi, pristojni za finance in gospodarstvo, pa sta nanje podali soglasje. Prvi dve pojasnili sta objavljeni v Uradnem listu RS, št. 55/2024, in sta se začeli uporabljati 1. januarja 2024, tretje pa je objavljeno v Uradnem listu RS, št. 3/2025, in se je začelo uporabljati 1. januarja 2025.

Komisija za SRS-je je v letu 2024 pripravila tudi tri strokovne razlage. Prva razrešuje dileme pri vrednotenju nepremičnin, ki se deloma uporabljajo kot osnovna sredstva, deloma pa kot naložbene nepremičnine, druga razrešuje dileme glede pravilnega računovodskega izkazovanja prejetih povračil škode zaradi neurij in poplav avgusta 2023, tretja pa dileme glede pravilne računovodske obravnave variabilnega nadomestila pri prodaji finančnih naložb v odvisne in pridružene organizacije ter skupne podvige.

Slovenski inštitut za revizijo je v celoti prevedel Slovenske računovodske standarde v angleški jezik, pri čemer se je upoštevala načelo gospodarnosti odločil, da v angleški jezik prevede samo SRS-je (2024), medtem ko Pravila skrbnega računovodenja (PSR 2016) niso bila prevedena, saj se ob zadnji prenovi SRS-jev leta 2023 niso spreminjala, zato je njihov obstoječi prevod po oceni Slovenskega inštituta za revizijo povsem ustrezen.

Komisija za SRS-je bo svoje delo, povezano s pripravo in implementacijo SRS-ja 36, predvidoma zaključila v letu 2025. Hkrati bo v svojem delu odzivna in proaktivna pri pripravi pojasnil k SRS-jem ter strokovnih rešitev, povezanih z implementacijo strokovnih pravil SRS-jev v slovensko prakso računovodenja. Pri svojem delu bo dejavno sodelovala z uporabniki SRS-jev ter se odzivala na njihove pobude in vprašanja sistemske narave.

5.1.8. Problemska področja računovodstva

Zaposleni v računovodskih poklicih že več let opažamo, da je področje dela večine računovodij bistveno širše od zgolj knjigovodenja, pa tudi drugih sestavin računovodenja, tj. računovodskega predračunavanja, računovodskega analiziranja in računovodskega nadziranja. Prav tako zaznavamo, da je precejšnje povpraševanje po delavcih, ki bi bili pripravljeni delati v računovodstvu, pa tudi, da nekatere stereotipne predstave o poklicih v računovodstvu niso preveč privlačne za mlade. V računovodstvu si praviloma želimo dolgoročnega zaposlovanja, saj je doba uvajanja v način dela precej dolga, v izobraževanje oziroma učenje novozaposlenega pa vloženo precej dela in časa. Vedno večje so tudi zahteve v zvezi s trajnostnim poročanjem, za katerega se bo vsaj v mikro in malih organizacijah pretežni del zahtev po poročanju znašel v obdelavi v računovodskem oddelku ali pri zunanjem računovodju. Področje računovodstva pomembno širi področje trajnosti, saj je zelo kompleksno in zahtevno ter vključuje precejšen delež nefinančnih podatkov. Gre za področje, ki bo v prihodnjih letih vedno pomembnejše tudi za vsakdanje poslovanje manjših organizacij, še zlasti na področju zagotavljanja financiranja. To pomeni, da se bodo morali računovodje povezovati s specialisti za trajnostno poročanje ali pa sami proučiti precej obsežno literaturo. Pri tem ne bo težava zgolj teoretično poznavanje vsebine, ampak še bistveno bolj pridobivanje verodostojnih podatkov.

Čedalje bolj se uveljavlja elektronsko posredovanje dokumentacije, pri čemer še vedno ni zaznati večje avtomatizacije samega računovodskega dela. Dokumentacija se pogosto zgolj skenira in posreduje po elektronski pošti v nadaljnjo obdelavo. To se nanaša predvsem na prejete račune, medtem ko je organizacija obdelave izdanih računov in izpiskov transakcijskih računov bolj avtomatizirana. Prav tako se je povsem uveljavilo delo od doma, s svojimi prednostmi in slabostmi. Pojavljajo se prvi poskusi uporabe pomoči umetne inteligence pri delu, vendar gre vsaj pri manjših organizacijah praviloma bolj za radovednost in splošno pomoč pri administrativnih opravilih kot pa za sistematično uvajanje umetne inteligence v redno delo računovodij. Pričakujemo, da bo dodaten premik v to smer uveljavitev Zakona o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov (ZIERDED), ki bo skupaj s prihajajočimi spremembami tudi na področju obveznih evidenc v povezavi z obračunavanjem davka na dodano vrednost nekako prisilil uporabnike v drugačen način dela. Podobno je bilo pri proračunskih uporabnikih, kjer je danes poslovanje z e-računi samoumevna praksa. Po eni strani bo to zmanjšalo potrebe po enostavnejših zaposlitvah na področju računovodenja, po drugi strani pa se bo lahko izkazalo kot priložnost za tiste, ki bodo sodelovali pri razvoju programske opreme na področju računovodskih notranjih kontrol in podobno.

Tudi sicer je delo računovodij zelo povezano z davki. To pomeni, da mora dober računovodja precej podrobno poznati vsaj domačo davčno ureditev, pa tudi osnove mednarodne obdavčitve. S tega vidika se ponuja možnost za boljše sodelovanje s preizkušenimi davčniki, ob predpostavki, da bi se tudi davčniki za razreševanje svojih računovodskih izzivov obračali na preizkušene računovodje. Zlasti področje davka na dodano vrednost precej vpliva tudi na delo računovodij. Po eni strani se zadnjih nekaj let kaže upad potreb računovodskih in davčnih storitev za nerezidente, saj so nekatere registracije za DDV postale nepotrebne, po drugi strani pa isti predpis ponuja možnosti za dodatno delo za rezidente v smislu obračunavanja DDV-ja, ki se nanaša na prodajo v drugih državah članicah EU-ja.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij razmišlja o svoji vlogi, možnostih za večjo promocijo poklica in vzbuditvi zanimanja za izobraževanje za pridobitev naziva preizkušeni računovodja. V letu 2024 je bil imenovan nov odbor preizkušenih računovodij, ki je med drugim prenovil vizijo in poslanstvo delovanja.

Skrbimo za ustvarjanje, pridobivanje in širitev znanja na področju računovodstva in znanosti, povezane z računovodstvom, da preizkušeni računovodje in računovodje s svojim delovanjem pripomorejo k ugledu stroke. Preizkušeni računovodje in računovodje smo zaradi visokih strokovnih in etičnih

standardov, ki jih kot člani sekcije upoštevamo pri svojem delu, cenjeni v vseh organizacijah in javni upravi.

Z raziskovanjem, izobraževanjem, medsebojnim sodelovanjem in prenosom znanja iz delovnih okolij ter s povezovanjem s člani drugih sekcij si pri reševanju strokovnih izzivov prizadevamo postati prepoznavni kot osrednje stičišče znanja, ki ga iz svojega delovnega okolja prinašajo slovenski računovodski strokovnjaki, da se to znanje oplemeniti, razširi in posledično pripomore k razvoju gospodarskega okolja, v katerem delujejo naši člani.

Tako smo tudi leta 2024 na našo konferenco povabili študente računovodske smeri Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru. S temi povabili bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih in tako mladim omogočili, da iz prve roke spoznajo aktualno računovodsko problematiko, pa tudi naše strokovnjake in druge udeležence konference.

Odbor preizkušenih računovodij in računovodij kot telo, ki vodi računovodsko sekcijo, pripravlja pojasnila operativnejšega značaja in jih po sprejemu objavlja v rubriki *Iz prakse za prakso* v reviji SIR*IUS. V letu 2024 smo pripravili in objavili naslednja pojasnila:

- računovodsko evidentiranje stroškov za promocijo zdravja na delovnem mestu;
- računovodsko evidentiranje neizrabljenega letnega dopusta;
- obveznost rabe slovenščine pri vodenju poslovnih knjig;
- sprememba računovodske usmeritve pri računovodenju plemenitih kovin;
- obveznost materialnega (količinskega) vodenja zalog;
- kršitev določil posojilnih pogodb v poslovnem letu 2023 in SRS 9 (2024);
- računovodsko izkazovanje vrednotnic.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij ne more sama promovirati računovodske stroke in Inštituta. Potrebni so širša vizija in sodelovanje z drugimi sekcijami Inštituta, kar je bil ključni poudarek delovanja Inštituta v letu 2024, pa tudi podpora mnogih drugih, ki se ukvarjajo z računovodenjem in računovodskimi izkazi. Še vedno namreč velja, da poklic računovodje ne more biti uveljavljen sam od sebe, ampak je v davčnem sistemu, kot je naš, vezan tudi na to, da Finančna uprava Republike Slovenije prepozna izvajalce, ki svoje delo opravljajo redno, kakovostno in pravočasno. To so lahko le usposobljeni sogovorniki z davčnim organom, kar naj bi jih umeščalo pred druge izvajalce, ki niso dovolj strokovni. Podobno vlogo bi lahko opravil AJ PES, če bi imel pristojnosti za vsebinsko preverjanje računovodskih izkazov. Šele če bi državni organi dali veljavo dobrim izvajalcem računovodskih storitev, bi bilo mogoče resneje razlikovati med dobrimi in slabimi ponudniki računovodskih storitev.

5.2. Sekcija preizkušenih davčnikov

5.2.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik traja 164 ur po naslednjih temah:

• civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur;
• davčni postopek, davčne službe in davčno načrtovanje	18 ur;
• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje družb	16 ur;
• mednarodne obdavčitve	16 ur;
• obračunavanje davka na dodano vrednost	16 ur;
• obračunavanje davka od dohodka pravnih oseb	12 ur;
• obračunavanje dohodnine, prispevkov, dajatev in drugih davkov	15 ur;
• poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur;
• poklicna etika in poslovno komuniciranje	5 ur;
• računovodenje in Slovenski računovodski standardi	20 ur;

- upravljanje tveganj in notranje kontrole

20 ur.

Jeseni 2023 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik za leto 2024. V izobraževanje se je vpisalo premalo kandidatov, zato v letu 2024 ni potekalo. Sta bila pa za vse predmete organizirana dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2024 sta zaključno delo izdelali in uspešno zagovarjali dve kandidatki.

5.2.2. Register preizkušenih davčnikov

Na 31. decembra 2024 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 150 preizkušenih davčnikov. V letu 2024 je ena kandidatka pridobila naziv preizkušena davčnica.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih davčnikov uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega davčnika in delovala po pravilih stroke, razvrščenih v Hierarhiji pravil davčnega proučevanja in svetovanja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2024 je bilo na tem seznamu 24 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

5.2.3. Dopolnilno izobraževanje

Preizkušeni davčniki morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih davčnikov v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2024 je Inštitut organiziral seminarje:

- davčno nevtralna združitve, delitev, zamenjava kapitalskih deležev in prenos premoženja – pravni in davčni vidik;
- DDV pri spletnih prodajah in napovedane spremembe na tem področju;
- mali davčni zavezanci in poslovanje z njimi (tudi novosti, ki se začnejo uporabljati 1. januarja 2025);
- minimalni davek;
- neopredmetena sredstva z vidika transfernih cen;
- revidiranje odloženih davkov in analiza začasnih davčnih razlik.

5.2.4. Davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo (24. izvedba)

Davčna konferenca je bila organizirana spletno 11. in 12. januarja 2024. Teme 24. konference so bile: novosti na davčnem področju, spremembe pri omejevanju davčno priznanih odhodkov iz naslova obresti pravnih oseb, Pillar 2 – posledice uvedbe minimalnega davka za zavezance v Sloveniji, oddaja poslovnih prostorov in obračun trošarine za dobavo proizvedene elektrike, odločanje FURS-a o sprožanju prekrškovnih in kazenskih postopkov na podlagi DIN-a, oblikovanje transfernih cen za storitve raziskav in razvoja, davčne posledice zaradi aktualnih sprememb Slovenskih računovodskih standardov, DMV in DDV od pridobitve in uvoza rabljenih vozil v Slovenijo, izzivi obdavčitve zavarovanj

odgovornosti organov vodenja in nadzora ter drugih dohodkov članov posloводства in nadzornih svetov, aktualnosti in načrt dela Finančne uprave Republike Slovenije, generativna umetna inteligenca – implikacije za delo davčnega svetovalca, o kršitvah pravil postopkov davčnega nadzora v novejši sodni praksi Upravnega sodišča RS, pravna narava rokov v davčnih postopkih. Konference se je udeležilo 105 udeležencev.

5.2.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih davčnikov

Odbor sekcije preizkušenih davčnikov v letu 2024 ni organiziral nobenega strokovnega srečanja.

5.2.6. Hierarhija pravil davčnega proučevanja in svetovanja preizkušenih davčnikov

Odbor sekcije preizkušenih davčnikov v letu 2024 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil davčnega proučevanja in svetovanja.

5.2.7. Problemska področja, povezana z obdavčenjem

Kljub napovedanim večjim davčnim spremembam, celo davčni reformi, leto 2024 ni prineslo velikih sistemskih sprememb na področju davčnega sistema. Ta velja z manjšimi popravki v posameznih zakonih in s prenašanjem direktiv, praktično od leta 2007 dalje. Vse spremembe v letu 2024 imajo za posledico večjo obremenitev, po eni strani zaradi zaostritve pogojev za normirane s.p.-je, kar preizkušeni davčniki podpiramo zaradi anomalij, ki jih je prinesel dosednji sistem normirancev, zvišanje davčne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb z 19 % na 22 % ter seveda uvedba minimalnega davka za velike domače in mednarodne skupine podjetij. Davčne spremembe se niso dotaknile področij, kot so socialna kapica, razbremenitev stroškov dela, niti ni bil zasnovan sistem potencialne obdavčitve dohodkov iz kriptotrgovanja. Preizkušeni davčniki poudarjamo, da pomembne neenakosti pri obdavčitvi različnih vrst dohodkov fizičnih oseb odpirajo vrata izogibanju davkom, hkrati pa se odmikajo od ustavnega načela enakosti in pravičnosti.

Znotraj obdavčitve fizičnih oseb izpostavljamo izrazito neenakost v obdavčitvi pasivnih dohodkov, saj dohodki iz finančnih vlaganj na področju kriptovalut še vedno niso predmet obdavčitve, čeprav dohodki iz kriptovlaganj v celoti ustrezajo pojmu dohodka fizične osebe, ki se kaže v prirasti premoženja ali potrošnje fizične osebe. Menimo, da dodatno neenakost ustvarja tudi posebna olajšava iz dohodkov iz delovnega razmerja za nove rezidente, ki je npr. visokoizobraženi obstoječi rezidenti – mladi niso deležni. Preizkušeni davčniki ponovno izpostavljamo, da je progresivna obdavčitev dohodkov iz delovnega razmerja, z najvišjo 50-odstotno davčno stopnjo ter prispevki za socialno varnost brez socialne kapice, postala nevzdržna. Skupna obremenitev z dohodnino in prispevki, ki jim bomo v letu 2025 dodali še 2 % na račun dolgotrajne oskrbe, bo znašala že skoraj dve tretjini bruto dohodka. Tako velika skupna obremenitev stroškov dela nas uvršča med države z najvišjo obremenitvijo stroškov dela, ki je najbolj ekstremna pri najvišjem dohodkovnem razredu. To je po prepričanju preizkušenih davčnikov eden od pomembnih elementov nekonkurenčnosti pri novih investicijah in spodbujevalec iskanja vrst plačila za delo, ki so manj obremenjene, med drugim tudi prek normiranih oblik s.p.-jev.

O čezmerni obremenitvi stroškov dela smo razpravljali tudi na 25. davčni konferenci v Portorožu, kjer smo na to temo organizirali okroglo mizo. Pridružili so se nam minister za finance Boštjan Klemenčič, državni sekretar Klemen Ploštajner, Gospodarska zbornica Slovenije, direktorji nekaterih družb ter strokovna javnost. Jasno je bila izpostavljena potreba po razbremenitvi stroškov dela, možnostih davčno ugodnejšega nagrajevanja udeležbe delavcev v dobičku, skratka uvedba primerljivih oblik nagrajevanja z ugodnejšo davčno obremenitvijo, kot jih sicer poznajo

konkurenčne države. Že primerjava davčnega sistema s sosednjimi državami Avstrijo, Nemčijo, Hrvaško in Srbijo je jasno pokazala pomembno večjo skupno obremenitev stroškov dela v Sloveniji. Vse omenjene države imajo uvedeno tudi socialno kapico.

Tokratna davčna konferenca je bila rekordno obiskana in z izjemno dobrimi komentarji udeležencev. Programska zasnova celotne konference je bila poglobljena in osredotočena na aktualne teme leta 2024 in prihajajočega leta 2025. Konferenco so aktivno sooblikovali vidni predstavniki sodne, zakonodajne in izvršilne oblasti. Ministrstvo za finance je predstavilo še druge izzive pri spreminjanju davčnega sistema, prav tako pa smo na konferenci predstavili ključne rešitve že uveljavljenega povsem novega globalnega minimalnega davka in spremembe v sistemu davka na dodano vrednost. Obe novosti veljata že za davčno leto 2024. Ustavno, vrhovno in upravno sodišče smo zaprosili za poudarke iz sodne prakse na področjih, ki stalno angažirajo davčne strokovnjake in davčno upravo na področju ustavnopravne razlage dohodka po ZDoh-2, glede razmejitvenih kriterijev za posamezno vrsto dohodka po tem zakonu in hkrati tudi glede vedno aktualne sodne razlage nedopustnega davčnega izogibanja. Generalni direktor finančne uprave je predstavil svoj pogled na »nikoli dokončano« temo obdavčitve odkupov lastnih deležev ter izpostavil ugotovitve v že izvedenih davčnih postopkih. Na konferenci so davčni strokovnjaki poglobljeno razpravljali o davčnem postopku, transfernih cenah, obdavčitvi z dohodnino in o drugih aktualnih davčnih temah.

Preizkušeni davčniki smo se v letu 2024 aktivno vključili v posvetovalno telo, ki ga je oblikoval generalni direktor Finančne uprave Republike Slovenije, pa tudi v delovno telo pri Finančni upravi za uvedbo minimalnega davka. Nadalje smo preizkušeni davčniki v letu 2024 organizirali več seminarjev in delavnic, tako s področja DDV-ja kot DDPO-ja, dohodnine in davčnega postopka. V letu 2024 smo preizkušeni davčniki sprejeli pomemben dokument, to je vizijo dela preizkušenih davčnikov v obdobju 2025–2028.

Slovenski inštitut za revizijo je član združenja Accountancy Europe (tudi AE), pri katerem deluje tudi sekcija za davke. V novem mandatu, ki je bil članom odbora preizkušenih davčnikov zaupan v letu 2024, odbor deluje tudi pri aktivnostih sekcije za davke združenja Accountancy Europe.

Davčna konferenca 2024 je bila volilna. Obstoječi Odbor sekcije preizkušenih davčnikov je prejel zaupanje za nov mandat. Vsem članom Odbora sekcije preizkušenih davčnikov se zahvaljujemo za preteklo delo in verjamemo v predano strokovno delo tudi v prihodnje.

5.3. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev

5.3.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 165 ur po naslednjih temah:

• civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur;
• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje družb	16 ur;
• informacijske tehnologije za notranje revizorje in pravne podlage elektronskega poslovanja	18 ur;
• izvajanje, poročanje in spremljanje napredovanja notranjerevizijskih poslov	17 ur;
• na tveganjih zasnovano načrtovanje	20 ur;
• poklicna etika in poslovno komuniciranje	5 ur;
• poslovne finance in finančno analiziranje	12 ur;
• pravila o strokovnem in etičnem ravnanju pri notranjem revidiranju	8 ur;
• računovodstvo za odločanje	20 ur;
• sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	4 ur;
• vodenje notranje revizije – dodatna znanja	17 ur;

- upravljanje tveganj in notranje kontrole 20 ur.

Jeseni 2023 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor za leto 2024. V izobraževanje se je vpisalo trinajst kandidatov.

Iz izvedenih predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 je zaključno delo izdelalo in zagovarjalo pet kandidatov. Štirje so bili pri tem uspešni.

5.3.2. Register preizkušenih notranjih revizorjev

Na 31. decembra 2024 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 277 preizkušenih notranjih revizorjev. V letu 2024 sta strokovni naziv pridobila dva preizkušena notranja revizorja.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike notranjih revizorjev in delovala po pravilih stroke, razvrščenih v Hierarhiji pravil notranjega revidiranja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2024 je bilo na tem seznamu 100 preizkušenih notranjih revizorjev.

5.3.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2024 smo na področju notranje revizije izvedli seminarje:

- intervju kot metoda preiskovanja prevar;
- kako obravnavamo tveganja prevare v praksi notranje revizije;
- notranja revizija IT v manjših organizacijah (IT oddelkih);
- praktični primeri notranjerevizijskih pregledov;
- razprava o implementaciji Globalnih standardov notranjega revidiranja, domene I-IV;
- trajnostno poslovanje – najnovejše o regulativnem okviru, implementaciji zahtev in dobrih praksah, s poudarkom na vlogi notranje revizije;
- vodenje po globalnih standardih notranje revizije – ključni izzivi pri izvajanju in spoznanja iz zunanje presoje.

5.3.4. Letna konferenca notranjih revizorjev (27. izvedba)

Inštitut je 21. in 22. novembra 2024 organiziral 27. letno konferenco notranjih revizorjev. Udeležencev je bilo 101. Na konferenci so bile predstavljene naslednje teme: Slovenski inštitut za revizijo – pogled v prihodnost, novosti pri pravilih notranjega revidiranja, notranja revizija na področju ESG-ja in

trajnostnosti, samoocenjevanje notranjih kontrol kot priložnost za rast organizacije in zaposlenih, tveganja velikega vpliva in majhne verjetnosti v regulativnih zahtevah, revidiranje oblačnih storitev, DORA, umetna inteligenca v notranji reviziji, pogled predsednice uprave na delo notranjih revizorjev, pogled članice revizijske komisije na delo notranjih revizorjev, izkušnja članice revizijske komisije na delo notranjih revizorjev, pogum notranjega revizorja. Organizirana je bila tudi okrogla miza o izzivih pri implementaciji novih standardov. Na konferenci je bil izvoljen nov Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev. Izvedene so bile tudi volitve novih članov Odbora sekcije preizkušenih notranjih revizorjev.

5.3.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih notranjih revizorjev

Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev je v letu 2024 organiziral strokovno srečanje *ESG in notranja revizija*.

5.3.6. Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Slovenski inštitut za revizijo v letu 2024 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

5.3.7. Izobraževanje za strokovni naziv državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor

Slovenski inštitut za revizijo je v letu 2024 razpisal izobraževanji za pridobitev strokovnih nazivov državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor. V izobraževanje za državnega notranjega revizorja je bilo vpisanih 22 kandidatov.

Za pridobitev strokovnega naziva državni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 je zaključno delo izdelalo in zagovarjalo sedem kandidatov, pet jih je bilo pri tem uspešnih.

5.3.8. Problemska področja notranje revizije

Notranja revizija ima v Sloveniji dolgoletno tradicijo. Posle dajanja zagotovil in svetovanja izvajamo predvsem preizkušeni notranji revizorji, ki z aktivnim sodelovanjem s Slovenskim inštitutom za revizijo skrbimo za boljše delovanje organizacij.

Naše revizijsko okolje predstavljajo vedno bolj kompleksni in zahtevni posli, saj se od kvalitetnega notranjega revizorja ne pričakuje zgolj poznavanje in zagotavljanje skladnosti s strokovnimi podlagami, ampak tudi dobro poznavanje vseh procesov v organizaciji ter razumevanje in zmožnost implementacije notranjih kontrol za obvladovanje tveganj, ki bi lahko ogrozila doseganje ciljev na vseh področjih.

Notranji revizorji si želimo, da je naša vloga prepoznana. Zato trdo delamo za zaslužen t. i. mesto za mizo,¹ po drugi strani pa nam delo prinaša vrsto izzivov – novosti v strokovnih podlagah, širokega nabora področij, ki jih moramo poznati, pa tudi v takšnih in drugačnih poskusih vplivanja na naše delo.

¹ »Seat at the table« je mednarodno uveljavljen izraz, ki pomeni, da lahko kot enakovreden partner sodeluješ z najpomembnejšimi akterji.

Ta dejstva predstavljajo tudi enega temeljnih vzrokov za to, da je vedno težje k delu privabiti nove notranje revizorje. Notranji revizorji smo pogosto preobremenjeni, kar lahko predstavlja tveganje pri zagotavljanju uspešnega in učinkovitega obvladovanja tveganj.

Leto 2025 predstavlja pomembno prelomnico za vse notranje revizorje, saj so začeli veljati Globalni standardi notranjega revidiranja. Odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev je že v času, ko je bil dokument v javni obravnavi, podal svoje pripombe. Glede na nekatere določbe Globalnih standardov notranjega revidiranja smo tudi po sprejetju končnega besedila na postavljalca standardov naslovili več vprašanj. Glede na to, da gre za globalno organizacijo, se trudimo vzpostaviti konstruktiven dialog. Spoštujemo mednarodno organizacijo, ne smemo pa pozabiti, da ima tudi Slovenski inštitut za revizijo dolgoletne izkušnje v tej stroki in je vsaj enakovreden partner na področju notranje revizije.

Globalni standardi notranjega revidiranja med drugim prinašajo vrsto zahtev, ki se nanašajo na še več pričakovanega znanja pri notranjih revizorjih, vključno z razumevanjem in uporabo naprednih tehnologij. Vse to zahteva dodatne finančne vire za nabavo novih orodij in dodaten čas za usposabljanje za njihovo uporabo. Ob tem naši deležniki pričakujejo vedno več zagotovil na področjih s ključnimi tveganji, tako da bo potreben razmislek o prednostnih nalogah notranje revizije.

Organizacija, v kateri je notranji revizor prepoznan kot partner najvišjemu vodstvu, je zrela, uspešna pri doseganju ciljev in pripravljena na spremembe. Notranji revizor je za tako priznanje vložil veliko časa v izboljšanje svojega znanja in veščin. Še vedno pa organizacije prepogosto ne prepoznajo kvalitetnega notranjega revizorja in dopuščajo poskuse vplivanja na dana zagotovila ali celo diskreditacijo notranjega revizorja.

Slovenski inštitut za revizijo bo torej tudi v prihodnje dejavno pripomogel k zviševanju stopnje zrelosti v slovenskih organizacijah, da bodo razumele stroko in prepoznavale dodano vrednost notranje revizije ter ji nudile potrebno podporo. Verjamemo, da bomo notranji revizorji tudi v prihodnje z dajanjem nepristranskih in neodvisnih zagotovil pomembno prispevali k doseganju ciljev organizacije. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev bo še naprej aktivno prepoznavala izzive stroke in pripravljala odzive nanje.

5.4. Sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

5.4.1. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov obsega 78 ur po naslednjih temah:

• uvod v revidiranje informacijskih sistemov	20 ur;
• mednarodni standardi, primeri dobre prakse in kontrolni okvir na področju IT-ja	35 ur;
• informacijsko pravo	17 ur;
• pravila revidiranja računovodskih izkazov in revizorjevo poročanje	6 ur.

Jeseni 2024 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov. V izobraževanje se je vpisalo enajst kandidatov. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Za vse predmete sta bila organizirana dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 so ga izdelali in uspešno zagovarjali trije kandidati.

5.4.2. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

V letu 2024 je strokovni naziv pridobil en preizkušeni revizor informacijskih sistemov.

Na 31. decembra 2024 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 110 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega revizorja informacijskih sistemov in delovala po pravilih stroke, razvrščenih v Hierarhiji pravil revidiranja informacijskih sistemov, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na 31. decembra 2024 je bilo na tem seznamu 22 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov.

5.4.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov, ki se dodatno izobražujejo po pravilih Inštituta, v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2024 smo na področju revizije informacijskih sistemov izvedli seminarje:

- ali smo pripravljeni na NIS 2 (seminar je bil organiziran dvakrat);
- hekerski napadi na podjetja in kako se zaščititi;
- varovanje informacij in obvladovanje tveganj.

5.4.4. Mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov (30. izvedba)

Inštitut je 16. in 17. oktobra 2024 organiziral 32. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Konferenca s 67 udeleženci je bila na Ptuj. Obravnavali smo naslednje teme: *cybersecurity workforce*, razumevanje novega Zakona o informacijski varnosti (direktiva NIS 2), kibernetska varnost v Sloveniji, pregled večjih varnostnih incidentov, novosti na področju odpornosti kritičnih subjektov – direktiva CER, ISACA – *digital trust and cybersecurity*, ranljiva digitalizacija, inšpekcijski nadzor po Zakonu o informacijski varnosti v praksi, pregled stanja organizacije po NIS 2 in ISO 27001, revizija upravljanja IT storitev (ITSM) v sklopu pogodbenih določil pri nadzoru zunanjih izvajalcev, izkušnje kibernetskega napada, forenzični pregled kibernetskega napada, vpeljava evropske denarnice digitalnih identitet, postopki informacijskega pooblaščenca na področju varstva osebnih podatkov, konceptualni model vgrajene zasebnosti – orodje za učinkovitejše doseganje skladnosti z zahtevami GDPR-ja, premiki na evropskem podatkovnem področju, kako umetna inteligenca vpliva na zagotavljanje kakovosti informacijskih sistemov, zunanja presoja kakovosti notranje revizije – pogled iz prakse, pregled kibernetske varnosti v sklopu revizije računovodskih izkazov, pomen notranje revizije pri preverjanju ustreznosti kibernetske varnosti v finančnih organizacijah (zahteve DORA). Izvoljen je bil tudi nov Odbor sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov.

5.4.5. Strokovna srečanja sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Odbor sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov je v letu 2024 organiziral naslednja strokovna srečanja:

- najnovejše kibernetске prevare in nasveti za učinkovito izobraževanje uporabnikov;
- nova metodologija obračunavanja omrežnine za uporabo elektronskega sistema;
- kako španska podjetja izpolnjujejo zahteve direktive NIS 2;
- predlog zakona o informacijski varnosti.

5.4.6. Hierarhija pravil revidiranja informacijskih sistemov

Odbor sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v letu 2024 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

5.4.7. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

V letu 2024 smo na področju revizije informacijskih sistemov aktivno spremljali predloge novih predpisov in najbolj obsežno sodelovali pri usklajevanju osnutka novega Zakona o informacijski varnosti – ZInfV-1, ki nastaja na podlagi Direktive (EU) 2022/2555 – NIS 2, ki se nanaša na ukrepe za visoko skupno raven kibernetске varnosti v Uniji.

Podobno kot SI-CERT in URSIV (Urad RS za informacijsko varnost) tudi na področju revizije informacijskih sistemov opažamo povečano število varnostnih incidentov, saj se povečuje povpraševanje po storitvah, povezanih z obvladovanjem incidentov, in po storitvah sanacije ter izboljšanja notranjih kontrol kot oblike stalnega izboljševanja varnosti informacijskih sistemov. Ob tem opažamo, da storitve v teh za organizacijo najboljčutljivejših položajih ponujajo tudi ponudniki, ki za to nimajo ustreznih kompetenc in izkušenj. Prav tako opažamo, da se pri nekaterih varnostnih incidentih pojavljajo isti ponudniki storitev, ki vpeljujejo in vzdržujejo informacijske sisteme, in da se zato isti vzroki in posledice incidentov ponavljajo pri različnih organizacijah ter da trenutno ni mehanizma, ki bi te ponudnike usmerjal v izboljšanje njihovih storitev ali naročnike storitev v zamenjavo takih ponudnikov storitev.

Ker je EU politika in posledično tudi lokalna politika usmerjena kaznovalno, je stanje kibernetске varnosti v mnogih organizacijah podrejeno zagroženim sankcijam namesto organskim strateškim ciljem glede izboljševanja kibernetске varnosti. To vodi predvsem do povečanja varnostne dokumentacije skladno s predpisi, s sorazmerno majhnim učinkom na dejansko povečanje kontrol za zagotavljanje kibernetске varnosti. Skladno s tem se dejansko zavedanje pomena zagotavljanja kibernetске varnosti povečuje občutno počasneje kot število incidentov.

Edini alternativni mehanizem povečevanja kibernetске varnosti, ki se izvaja v obliki spodbud z vavčerji za kibernetско varnost, nima ustreznih mehanizmov za izogibanje zlorabam pri uporabi vavčerjev, ki so predvsem posledica možnosti prostih dogovorov med naročnikom in izvajalcem storitve. Pristop ZDA, ki popolnoma ločuje izvajalca in naročnika, bi lahko bil boljša izbira, izvedbeno pa bi deloval tako, da bi organ, ki financira vavčerje, namesto deljenja sredstev z najemanjem popolnoma neodvisnih in strokovno usposobljenih zunanjih izvajalcev za naročnike (upravičence) izvajal storitve, ki bi jih plačal neposredno izvajalcu, naročnik pa bi prejel le poročilo ponudnika. Tako bi lažje zagotovili, da so sredstva namensko porabljena dejansko in izključno le za storitve, ki jim je bil vavčer namenjen, vsebina in obseg storitev pa bi bila med upravičenci primerljiva. Prav tako opažamo, da bi bilo smiselno v te spodbude vključiti strokovnjake za upravljanje in vodenje informacijskih sistemov, saj praviloma

upravičenci v malih in srednjih podjetjih na podlagi prejetih izrazito strokovno-tehničnih poročil težko opredelijo ukrepe, ki bi jih morali sprejeti, ne le za to, da bi začasno odpravili odkrite tehnične pomanjkljivosti, temveč da bi dolgoročno vzpostavili notranje kontrole, ki bi preprečevale, da se pomanjkljivosti znova pojavijo.

Zaznavamo tudi odsotnost finančnih spodbud za uvedbo sistemov in procesov za upravljanje informacijskih sredstev, torej popis in spremljanje vseh računalniških naprav, programske opreme in drugih sredstev v informacijskem sistemu. Ažuren register sredstev je tudi glede na opozorila URSIV-a bistven sestavni del upravljanja in vodenja informacijskih sistemov, obstoječe spodbude pa na njihovo vzpostavitev trenutno nimajo vpliva.

Na področju prehoda na postkvantne šifrirne metode in ker bomo s pojavom kvantnih računalnikov lahko zelo kmalu ostali brez uporabnih šifrirnih metod, ki so bistvene za elektronsko poslovanje, zaostajamo za ZDA, saj razen v redkih primerih organizacije tega tveganja še niso začele vključevati v register tveganj, zato tudi ukrepov za obvladovanje tega tveganja ne izvajajo. Ponovno je podlaga za izvajanje teh ukrepov prav register informacijskih sredstev.

Na področju skladnosti zaradi razpršenega obveščanja o novih predpisih, ki so zaradi široke regulacije informacijskih sistemov razdeljeni po resorjih, nekatere predpise pri spremljanju prezremo, kar vpliva tako na našo aktivnost pri aktivnem vključevanju v pripravo novih predpisov, kadar je to mogoče, kot na pravočasno aktivno obveščanje naših članov in strokovne javnosti o zahtevah v novih predpisih. Centralizacija obveščanja bi lahko vplivala tudi na pravočasno in zadostno vključenost drugih zainteresiranih strank.

5.5. Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov

Tudi v letu 2024 sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov ni delovala.

5.6. Sekcija pooblaščenih ocenjevalcev

5.6.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij traja 191 ur po naslednjih temah:

• celovita analiza poslovnega okolja, dejavnosti in organizacije	19 ur;
• finančno modeliranje	11 ur;
• gospodarsko pravo, pravo podjetij in upravljanje podjetij	16 ur;
• izdelava ocene vrednosti na izbranem primeru	18 ur;
• izbrane teme iz sodobnih poslovnih financ	31 ur;
• metode ocenjevanja vrednosti podjetij	29 ur;
• obdavčitev pravnih oseb in davčni vidiki poslovnih združenj	8 ur;
• osnove računovodenja in revidiranja	9 ur;
• poklicna etika in poslovno komuniciranje	5 ur;
• posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij	36 ur;
• pravila stroke ocenjevanja vrednosti	9 ur.

V letu 2023 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2024. V izobraževanje so se vpisali štirje kandidati. Izvedeno je bilo delno v letu 2024, nadaljuje pa se tudi v 2025. Za vse predmete sta bila organizirana dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 je zaključno delo zagovarjalo enajst kandidatov, pet jih je bilo pri tem neuspešnih.

5.6.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 157 ur po naslednjih temah:

• ekonomika trga nepremičnin	12 ur;
• finančna matematika in statistične metode	6 ur;
• gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur;
• ugotavljanje predmeta ocenjevanja vrednosti	11 ur;
• izdelava ocene vrednosti nepremičnine na izbranem primeru	4 ur;
• načini in metode ocenjevanja vrednosti nepremičnin	36 ur;
• osnove poslovnih financ	10 ur;
• osnovna pravna znanja	8 ur;
• posebnosti pri nepremičninah in ocenjevanje vrednosti za posebne namene	20 ur;
• računovodenje in davki	12 ur;
• standardi ocenjevanja vrednosti	14 ur;
• vrednotenje zemljišč in analiza najgospodarnejše uporabe	18 ur.

V izobraževanje, ki se je začelo januarja 2024, se je vpisalo 17 kandidatov. Izpite so opravljali takoj po končanih predavanjih. V letu 2024 sta bila za vsak predmet organizirana najmanj dva izpitna roka.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 je zaključno delo zagovarjalo 32 kandidatov, 20 kandidatov je bilo na zagovoru uspešnih.

5.6.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 122 ur po naslednjih temah:

• finančna matematika in statistične metode	6 ur;
• gospodarske pogodbe in civilno pravo	8 ur;
• načini in metode ocenjevanja vrednosti premičnin	33 ur;
• osnove ocenjevanja vrednosti strojev in opreme	25 ur;
• osnove poslovnih financ	10 ur;
• osnovna pravna znanja	8 ur;
• poročanje o oceni vrednosti	6 ur;
• računovodenje in davki	12 ur;
• standardi ocenjevanja vrednosti	14 ur.

Jeseni 2023 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme za leto 2024. V izobraževanje so se vpisali štirje

kandidati. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi dva redna izpitna roka, in sicer spomladanski in jesenski.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2024 sta zaključno delo zagovarjala dva kandidata. Eden je bil na zagovoru uspešen.

5.6.4. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti po ZRev-2 so zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezen naziv, pet let delovnih izkušenj na področju, ki zahteva znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, oseba mora imeti visoko raven aktivnega znanja slovenščine, v preteklosti ji ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. Dovoljenje za opravljanje nalog je v letu 2024 pridobilo pet pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, trinajst pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in en pooblaščen ocenjevalec vrednosti strojev in opreme.

V ZRev-2 je bilo določeno, da dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti velja tri leta od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2024 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo dvanajstim pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti podjetij, devetim je bilo dovoljenje na njihovo zahtevo podaljšano. Dovoljenje je poteklo tudi 19 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin, 16 je bilo na njihovo zahtevo podaljšano. Prav tako je dovoljenje poteklo enemu pooblaščenemu ocenjevalcu vrednosti strojev in opreme, ki dovoljenja ni podaljšal.

Na 31. decembra 2024 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 87 ocenjevalcev vrednosti podjetij. V register je bilo vpisanih tudi 179 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin ter 13 ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme z dovoljenjem za opravljanje nalog.

5.6.5. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pooblašчени ocenjevalci vrednosti so morali za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v treh letih zbrati 120 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako C, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Večino seminarjev za dodatno izobraževanje organizira Inštitut. V letu 2024 smo organizirali naslednje seminarje oziroma delavnice:

- gradnja objektov v skladu z novo zakonodajo;
- komunalni prispevki med teorijo in prakso;
- množično vrednotenje nepremičnin;
- MSOV 2025;
- ocenjevanje vrednosti nepremičnin za računovodsko poročanje;

- prodaja nepremičnin in problematika predkupne pravice;
- *purchase price allocations and impairment testing*;
- uporaba odbitkov in premij pri ocenjevanju vrednosti podjetij.

5.6.6. Letna konferenca ocenjevalcev vrednosti (27. izvedba)

Inštitut je 6. in 7. junija 2024 organiziral 27. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 176 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane naslednje teme: makroekonomske in finančne razmere v Sloveniji, kako odgovorno investiranje spreminja investicijske kriterije, položaj grozeče insolventnosti, pregled izidov stečajev po ZFPPIPP-u in vloga ocenjevalcev vrednosti, problematika transfernih cen pri ocenjevanju vrednosti podjetij, stanje nepremičninskega trga v Sloveniji – obeti, sprememba blagovnih tokov in logistike, izzivi obdavčitve zavarovanj odgovornosti organov vodenja in nadzora ter drugih dohodkov članov posloводства in nadzornih svetov, vpliv rekonstrukcij na vrednost strojev in opreme – primer rekonstrukcije varnostnih zapornic na hidroenergetskih objektih, bistvene novosti MSOV-jev.

5.6.7. Strokovna srečanja sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Odbor sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2024 ni organiziral nobenega strokovnega srečanja.

5.6.8. Pravila ocenjevanja vrednosti

Inštitut v letu 2024 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

5.6.9. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

Basel III je mednarodno dogovorjen niz ukrepov, ki jih je razvil Baselski odbor za bančni nadzor kot odziv na finančno krizo 2007–2009. Ukrepi so namenjeni krepitvi regulacije, nadzora in upravljanja tveganj bank. Eden od teh ukrepov je uveljavitev preudarno konservativnih meril ocenjevanja vrednosti pri ocenjevanju za zavarovano posojanje. Evropska unija je ta ukrep Basla III prenesla v pravo EU-ja z zadnjo revizijo Uredbe o kapitalskih zahtevah (*Capital Requirements Regulation*) 575/2013, ki je bila izvedena z Uredbo (EU) 2024/1623 (v nadaljnjem besedilu: CRR). Uredba CRR je neposredno uporabna v vseh državah članicah brez nacionalne zakonodaje o prenosu in ima kot vsa zakonodaja EU-ja prednost pred nacionalno. Banke morajo od začetka leta 2025 zagotoviti, da njihova ocenjevanja vrednosti za zavarovano posojanje ta merila upoštevajo pod nadzorom evropskih in nacionalnih bančnih nadzornih organov. Z uveljavitvijo uredbe se je za pooblašcene ocenjevalce vrednosti nepremičnin pojavil pomemben strokovni izziv, saj uredba zahteva ocenjevanje vrednosti nepremičnin za zavarovano posojanje na podlagi preudarno konservativnih meril ocenjevanja vrednosti. Tovrstno ocenjevanje v mednarodnih in slovenskih strokovnih pravilih ocenjevanja do zdaj ni bilo ustrezno strokovno podprto. Da bi se na prehod na to ocenjevanje vrednosti pooblašчени ocenjevalci vrednosti lahko ustrezno pripravili, smo leta 2024 v okviru Slovenskega inštituta za revizijo ustanovili dve projektni skupini, ki sta pripravili predloga dveh strokovnih rešitev in izvedbenih navodil za delo pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin. Za določitev strokovnega okvirja za zavarovano posojanje na podlagi preudarno konservativnih meril ocenjevanja vrednosti je prva delovna skupina pripravila osnutek novega Slovenskega poslovnofinančnega standarda 9 (SPS 9). Poleg združenja TEGOVA je Slovenski inštitut za revizijo edina evropska strokovna organizacija, ki se je odzvala na potrebo po dodatnem strokovnem urejanju omenjenega področja. To potrjuje, da slovenska ocenjevalska stroka spada v sam strokovni vrh ocenjevalskih organizacij v Evropi. Novi SPS 9 bo v veljavo stopil predvidoma februarja 2025. Druga delovna skupina je pripravila strokovno rešitev za

določanje pribitka na premijo za tveganje pri investiranju v nepremičnine. Tudi v tem primeru smo pripravili izvirno in uporabno strokovno rešitev, podprto z uporabnim pripomočkom v obliki *scorecard* modela, ki pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti omogoča strukturiran in strokovno argumentiran pristop k določanju omenjene premije.

Na področju ocenjevanja vrednosti podjetij ter strojev in opreme smo sestavili multidisciplinarno delovno skupino, ki si je za nalogo zadala, da pripravi metodološko rešitev za ocenjevanje vrednosti programske opreme. Ocenjevanje vrednosti programske opreme je področje, ki predstavlja stičišče več različnih strok, zato smo v projektno skupino vključili strokovnjake različnih strokovnih sekcij, ki delujejo v okviru Inštituta: preizkušene računovodje, preizkušene revizorje informacijskih sistemov, pooblaščenec ocenjevalce vrednosti in revizorje. Delovna skupina je pripravila osnutke strokovnih rešitev in jih izročila v usklajevanje. Projekt bo zaključen v letu 2025.

Leta 2024 je bilo področje ocenjevanja vrednosti močno zaznamovano s tematiko ESG-ja (iz angl. *Environmental, Social and Governance*). Trajnostni razvoj, ki je sicer pomembna tema že vrsto let, se je postopoma začel uveljavljati v obliki zakonodajnih okvirov in predpisov v dejavnostih, s katerimi je področje ocenjevanja tesno povezano. Teme ESG-ja smo pospešeno vključevali v izobraževalne programe in vsebino na konferenci ocenjevalcev vrednosti. V letu 2025 bomo ustanovili projektno skupino, ki bo za tovrstno ocenjevanje pripravila ustrezno strokovno rešitev.

Aktivni smo bili tudi na mednarodnem področju. Povezali smo se s strokovnim združenjem TEGOVA – *European Group of Valuers' Association*, ki je evropska krovna organizacija nacionalnih združenj ocenjevalcev vrednosti, njen cilj pa je ustvarjanje in širjenje usklajenih standardov za ocenjevalno prakso, izobrazbo in kvalifikacije ter za korporativno upravljanje in etiko za ocenjevalce vrednosti. Za TEGOVO smo pripravili strokovno rešitev z naslovom *The Property Valuation Process – Improvement Suggestions* ter jo objavili v mednarodni strokovni reviji *European Valuer Journal*, ki je revija evropske ocenjevalne stroke in vključuje več kot 70.000 kvalificiranih ocenjevalcev nepremičnin, podjetij in naprav, strojev in opreme. Revija obravnava vplive zakonodaje EU-ja na nepremičninske trge in osvetljuje stičišče praks ocenjevanja vrednosti na vse bolj kohezivnem notranjem trgu EU-ja.

Inštitut je član dveh najpomembnejših mednarodnih organizacij, in sicer Mednarodnega odbora za standarde ocenjevanja vrednosti (IVSC) in Združenja TEGOVA. S svojim članom v odboru za pripravo novih mednarodnih standardov smo se aktivno vključevali v delo mednarodnega odbora IVSC, hkrati pa smo dejavni tudi v mednarodni organizaciji TEGOVA. IVSC je v letu 2024 predstavil končno verzijo novih MSOV-jev, ki smo jih v Odboru ocenjevalcev vrednosti vsebinsko pregledali, prevedli v slovenski jezik ter izvedli izobraževalni program za njihovo uporabo. Standardi so v veljavo stopili 31. januarja 2025 in predstavljajo pomemben razvoj MSOV-jev. Ključni razdelki, kot sta MSOV 500 – *Finančni instrumenti* in MSOV 104 – *Podatki in vnosi*, so bili obsežno spremenjeni ali uvedeni na novo. Razdelki *Splošni standardi*, ki veljajo za vsa ocenjevanja vrednosti, so bili temeljito posodobljeni. Te spremembe povečujejo relevantnost in uporabnost standardov za vse deležnike, ki sodelujejo pri ocenjevanju vrednosti, ne le za ocenjevalce vrednosti. V novi izdaji MSOV-jev je tudi izboljšana navigacija in integrirana digitalna orodja.

Cilj Odbora pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je, da se z ustrezno podporo pri pripravi pravil stroke ocenjevanja vrednosti, pri izobraževanju ter izdajanju strokovnih mnenj in rešitev še naprej čim aktivneje vključuje v razvoj in promocijo stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. S tem uresničujemo postavljeni cilj, da smo najbolj prepoznavna strokovna organizacija na področju ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. Redno izobraževanje za pridobivanje naziva pooblaščenec ocenjevalec vrednosti je v 2024 potekalo v skladu z načrtanim programom. Zadovoljni smo z zanimanjem za pridobitev nazivov na vseh treh področjih. S prihodom novih in mlajših ocenjevalcev vrednosti stroka pridobiva strokovno širino,

saj z njimi prihajajo tudi nova znanja. V prenovljene programe rednega izobraževanja so tako vključena področja, ki jih še v bližnji preteklosti ocenjevalska stroka ni pokrivala. Hitro se odzivamo na spremembo zakonodaje in predpisov, povezanih s stroko ocenjevanja vrednosti. Vse nove vsebine ponujamo tudi ocenjevalcem vrednosti, ki so svoje izobraževanje zaključili v času, ko teh vsebin ni bilo v programu rednega izobraževanja. Z odzivom slušateljev smo zelo zadovoljni, saj je na ponujene nove vsebine pozitiven. Da bi pooblaščenim ocenjevalcem zagotovili dostop do najnovejših spoznanj na področju ocenjevanja vrednosti, vsako leto v Slovenijo povabimo vsaj enega uglednega tujega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti. V želji, da bi izmenjali informacije o dogajanju v različnih državah, smo v izobraževalne vsebine vključili eminentnega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti Steva Shawa, nekdanjega partnerja KPMG-ja pri reviziji in skrbnih pregledih v Bruslju, kjer je izvajal tudi programe za usposabljanje in strokovno prakso.

Leto 2024 je bilo za stroko ocenjevanja zelo dejavno. Zahtevne razmere in številne spremembe zakonodaje so našo organizacijo aktivirale in združile v želji, da stroka ocenjevanja vrednosti zaostrene razmere izkoristi za pospešen strokovni razvoj. Tega še posebej plemeniti sodelovanje z drugimi strokami s področja financ, revizije, IT sistemov, notranje revizije in računovodstva, predvsem pa z institucijami, ki so uporabnice naših strokovnih rešitev.

5.6.10. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Po ZRev-2 se nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti opravlja zaradi preverjanja, ali pooblašчени ocenjevalci vrednosti pri opravljanju ocenjevanja vrednosti ravna po pravilih ocenjevanja vrednosti. Nadzor se opravlja:

- s sprotnim preverjanjem, ali osebe, ki zaprosijo za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjujejo pogoje iz 90. člena ZRev-2;
- z neposrednim in sprotnim spremljanjem, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjuje pogoje za to podaljšanje, kar pomeni, da se ugotavlja, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ki so po določbah zakona dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah; na podlagi 96. člena ZRev-2 so pooblašчени ocenjevalci vrednosti Inštitutu dolžni poročati o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- s pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- s pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov.

Inštitut je opravljal nadzor na vseh z zakonom predvidenih področjih. Pooblašчени ocenjevalci v skladu z zahtevo za opravljanje pregleda nalog predložijo Inštitutu dokumentacijo, ki je predmet nadzora. Za posamezen nadzor so praviloma pooblašчени dva pooblaščena ocenjevalca vrednosti in vodja postopka. Po pregledu dokumentacije pooblaščene osebe sestavijo zapisnik, v katerem podrobno opišejo nepravilnosti, ki so jih ugotovile pri izvajanju nadzora. Zapisnik prejme pooblaščeni ocenjevalec vrednosti najkasneje v osmih dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno v 15 dneh), predloži pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava Strokovni svet,

ki ugotavlja, ali je na podlagi v nadzoru ugotovljenih dejstev mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki bi zahtevale ustrezno ukrepanje, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene. Inštitut obvesti Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem (ANR) o sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti za vsak posamezni nadzirani subjekt v strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut ANR-ju vso dokumentacijo, pridobljeno pri nadzoru, vključno z zapisnikom, pripombami k zapisniku in priporočili za kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

5.6.11. Opravljeni pregledi opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2024

Leta 2024 smo nadaljevali preglede opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na podlagi ZRev-2. Načrt opravljanja nadzorov za leto 2024 je na podlagi strateškega načrta sprejel Strokovni svet, z njim pa smo seznanili tudi ANR. Tako so se v skladu z letnim načrtom za leto 2024 začeli postopki nadzora nad dvanajstimi pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin (devet jih je bilo tudi zaključenih, poleg tega so se zaključili tudi trije postopki, začeti v letu 2023) in sedmimi pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti podjetij (štirje so bili zaključeni, poleg tega sta bila zaključena tudi dva postopka, začeta v letu 2023). Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v preglednici 1.

Preglednica 1: Podatki o opravljenih nadzorih

	Število ocenjevalcev vrednosti na 31. 12. 2024	Število tistih, ki ocenjujejo vrednost (na 15. 5. 2024)	Začeti nadzori
pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin	179	114 ²	12
pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij	87	41 ³	7
pooblašчени ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	13	14	0

5.6.12. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2024 je Inštitut pri pregledu dela posameznih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil ANR. Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 je v preglednici 2.

² Štirje pooblašчени ocenjevalci vrednosti nepremičnin so poročali o pregledovanju poročil po SPS-ju 7.

³ Štirje pooblašчени ocenjevalci vrednosti podjetij so poročali tudi o poročilih v skladu z ZFPPIPP-jem in en o pregledu poročil v skladu s SPS-jem 7.

Preglednica 2: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2024

Subjekt nadzora	Leto 2023	
	Število zaključenih postopkov nadzora v letu 2024	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti
pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin	12 ⁴	2
pooblaščen ocenjevalci vrednosti podjetij	6 ⁵	3
pooblaščen ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	0	0

5.7. Sekcija za trajnostno poročanje

5.7.1. Izobraževanje za specialista za trajnostno poročanje

Slovenski inštitut za revizijo je skupaj s programom izobraževanja za pridobitev potrdil o trajnostnem poročanju in dajanju zagotovil o trajnostnosti za pooblaščen revizorje pripravil in izvedel tudi izobraževanje za pripravljavce poročil o trajnostnosti. V letu 2024 ga je izvedel dvakrat. Izobraževanje, ki obsega 61,5 ure, je Inštitut izvedel v sodelovanju z združenjem Accountancy Europe, revizijskimi družbami in strokovnjaki s posameznih področij trajnostnosti.

Do konca leta 2024 je izobraževanje zaključilo 92 kandidatov in si pridobilo naziv specialist za trajnostno poročanje. Ta naziv je pridobilo tudi 122 pooblaščenih revizorjev, ki so opravili potrebne obveznosti za pridobitev naziva.

5.7.2. Seznam aktivnih specialistov za trajnostno poročanje

Tudi za področje trajnostnega poročanja je Strokovni svet sprejel *Pravilnik o pridobitvi naziva specialist za trajnostno poročanje ter o vpisu na sezname aktivnih specialistov za trajnostno poročanje in načinu vodenja tega seznama*. Na podlagi tega pravilnika Inštitut na seznam aktivnih specialistov za trajnostno poročanje na njeno zahtevo uvrsti osebo, ki ji je izdal potrdilo o pridobitvi naziva specialist za trajnostno poročanje. Oseba je na seznam vpisana tri leta, po treh letih pa lahko zaprosi za ponoven vpis, če se je stalno izobraževala 18 ur v treh letih. Na 31. decembra 2024 je bilo na tem seznamu 18 specialistov za trajnostno poročanje.

5.7.3. Poročilo o delu Sveta za trajnostno poročanje

Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 (direktiva CSRD) je bila sprejeta za zagotovitev ustreznega poročanja o trajnostnosti gospodarskih subjektov. Zavezanci za poročanje po tej direktivi so vsi subjekti javnega interesa z več kot 500 zaposlenimi in subjekti javnega interesa, ki so obvladujoče družbe (za poslovno leto 2024), vse druge velike družbe in obvladujoče družbe velikih skupin (za poslovno leto 2025) ter majhne in srednje družbe, katerih vrednostni papirji kotirajo na organiziranih trgih v EU-ju (za poslovno leto 2026). To pomeni, da se čas za pripravo izteka. Bistveno je, da družbe začnejo ukrepati takoj in poskrbijo, da bodo razumele vpliv

⁴ Zaključeni so bili tudi trije postopki, začeti v letu 2023.

⁵ Zaključena sta bila tudi dva postopka, začeta v letu 2023.

direktive CSRD na svojo trajnostno strategijo in korporativno poročanje ter na sistem notranjih kontrol in drugih ključnih poslovnih procesov.

Prehod na trajnostno gospodarstvo ima za gospodarske družbe daljnosežne posledice. Je predvsem strateški imperativ, ki presega zgolj ravnanje v skladu z zakoni in drugimi predpisi, hkrati pa prinaša nove regulativne obveznosti in režime poročanja o trajnostnosti. Vključevanje dejavnikov trajnostnosti v strateške odločitve, poslovanje, vrednostne verige in kulturo podjetja postaja temelj za zagotovitev prihodnjega obstoja družb. Pomemben del celovitega upravljanja trajnostnosti je komunikacija z javnostmi in poročanje. Pri poročanju o trajnostnosti v skladu z direktivo CSRD bodo morale družbe poskrbeti za skladnost poročanja z novimi evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, ki jih bo Evropska komisija sprejela na podlagi predloga Evropske svetovalne skupine za finančno poročanje (EFRAG). Cilj standardov poročanja je izpolniti zahteve in pričakovanja deležnikov. Standardi temeljijo na dvojni pomembnosti, ki združuje pomembnost vpliva družbe na ljudi in okolje ter finančno pomembnost; ta pa zajema vpliv področja trajnostnosti na uspešnost, položaj in razvoj podjetja.

Zaradi hitrega razvoja področja trajnostnega poročanja in zahtev direktive CSRD je Slovenski inštitut za revizijo pristopil k ustanovitvi sekcije za trajnostno poročanje in Sveta za trajnostno poročanje kot vodilnega strokovnega organa sekcije, ki bosta skrbela za podporo in dolgoročni razvoj trajnostnega poročanja v Sloveniji. Cilj ustanovitve sekcije sta predvsem:

- **priprava in izvedba programa izobraževanja**, ki bo udeležence usposobil za trajnostno poročanje v skladu s ESRS-ji, standardi trajnostnega poročanja. V letu 2024 sta bila izvedena dva izobraževalna sklopa za pridobitev naziva *specialist za trajnostno poročanje*, ki sta udeležence usposobila za izvajanje trajnostnega poročanja v skladu s standardi ESRS. Z znanji, ki so jih kandidati pridobili v tem izobraževalnem programu, lahko postanejo sooblikovalec prihodnosti družb, v katerih delujejo. Omogočajo jim sodelovanje pri vzpostavljanju trajnostne strategije družbe, ki bo vključevala vse vidike dejavnikov ESG-ja: vidike okolja (angl. *Environmental*), družbe (angl. *Social*) in upravljanja (angl. *Governance*). V izobraževalnem programu za pridobitev naziva specialist za trajnostno poročanje so se kandidati usposobili za postavitev ciljev, nalog, kazalnikov uspešnosti, orodij, načinov merjenja dejavnikov ESG-ja ter za poročanje o trajnostnosti, usklajeno z zahtevami direktive CSRD.
- **priprava usmeritev in strokovnih rešitev** na področju trajnostnega poročanja v Sloveniji.

Svet za trajnostno poročanje je bil ustanovljen 23. septembra 2024 in takoj začel delo, tako da je v letu 2024 v soglasju z EFRAG-om prevedel in članom sekcije ponudil v uporabo:

- Smernice za izvajanje 1 – Navodila za izvajanje ocene pomembnosti;
- Smernice za izvajanje 2 – Navodila za izvajanje vrednostne verige;
- Smernica za izvajanje 3 – Seznam podatkovnih točk ESRS-jev.

Poleg tega so člani sveta v stalnem stiku z ministrstvi in drugo zainteresirano javnostjo, ki je odgovorna za pripravo zakonodajnega okvira za izvajanje trajnostnega poročanja v Sloveniji. Ob prihajajočih spremembah in dopolnitvah področja trajnostnega poročanja v EU-ju je še posebej pomembno, da v Sloveniji obstaja strokovno združenje, ki bo stroko trajnostnega poročanja vodilo skozi te spremembe in bo v Sloveniji v sodelovanju z vsemi deležniki, ki so vključeni v to področje, oblikovalo dobro prakso na področju trajnostnega poročanja.

6. DRUGE NALOGE INŠTITUTA

V tem poročilu je opisana izpolnitev programa dela za leto 2024 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo še na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

6.1. Izdajateljska dejavnost

V letu 2024 je Inštitut nadaljeval izdajo spletne revije SIR*IUS, v kateri je pozornost namenjena predvsem strokovnim problemom na področjih davkov, računovodstva, ocenjevanja vrednosti, zunanje revizije, revizije informacijskih sistemov in notranje revizije. Razdeljena je v tri sklope, od katerih prvi zajema teoretične strokovne članke z različnih področij, drugi del strokovne razlage praktičnih problemov, ki jih predhodno obravnavajo in potrdijo ustrezni organi Slovenskega inštituta za revizijo, tretji del pa je namenjen raznim obvestilom Inštituta.

6.2. Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil:

- seminar *Evropski standardi poročanja o trajnostnosti*;
- delavnico *Uporaba temeljnih statističnih metod v financah in ekonomiji*.

Inštitut je pripravil še strokovni srečanju *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah* ter *Novela Zakona o revidiranju*. Skupaj z Združenjem nadzornikov Slovenije je organiziral predavanje *Kaj morajo nadzorni organi vedeti o vzrokih, posledicah in fazah razvoja krize v družbah, ki jih nadzirajo*.

7. PROSTORSKE IN KADROVSKE ZADEVE

7.1. Prostorske zadeve

Inštitut opravlja svojo dejavnost v prostorih, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

7.2. Kadrovske zadeve

V letu 2024 so bile v stalnem delovnem razmerju tri delavke; poslovodja pa je direktor Inštituta.

8. RAČUNOVODSKI IZKAZI

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2024

Postavka	Znesek	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	1.121.630	948.105
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	59.066	73.641
5. Stroški blaga, materiala in storitev	772.252	650.918
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	10.232	4.722
b. Stroški storitev	762.020	646.196
6. Stroški dela	329.663	365.723
a. Stroški plač	178.553	181.909
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	14.516	16.154
b. Stroški drugih socialnih zavarovanj	11.849	13.201
c. Drugi stroški dela	124.745	154.459
7. Odpisi vrednosti	13.686	4.790
a. Amortizacija	4.680	4.790
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	0	0
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	9.006	
8. Drugi poslovni odhodki	1.035	55
9. Finančni prihodki iz deležev	0	0
10. Finančni prihodki iz danih posojil	0	0
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.854	1.670
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	0
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0	0
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	364	3
15. Drugi prihodki	5	3
16. Drugi odhodki	1.301	1.382
17. Davek iz dobička	14.560	703
18. Odloženi davki	0	0
19. Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja	49.694	0
20. Čisti presežek odhodkov obračunskega obdobja	0	155

*POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimali)	3	3
ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	12	12

DODATNI PODATKI K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA
za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2024

Postavka	Znesek	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
A. POSLOVNI PRIHODKI OD OPRAVLJANJA DEJAVNOSTI NEGOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB	76.031	115.290
1. Prihodki iz sredstev javnih financ	59.066	72.000
2. Drugi prihodki od opravljanja dejavnosti negospodarskih javnih služb	16.965	43.290
3. Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
4. Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
B. POSLOVNI PRIHODKI OD OPRAVLJANJA LASTNE DEJAVNOSTI	1.104.665	906.456
1. Poslovni prihodki od opravljanja lastne dejavnosti	1.104.665	906.456
2. Povečanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0
3. Zmanjšanje vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	0

BILANCA STANJA
na dan 31. december 2024

Postavka	Znesek	
	Tekočega leta	Prejšnjega leta
SREDSTVA	1.247.073	898.813
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	7.738	3.978
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	0	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	7.738	3.978
3. Druge naprave in oprema	7.738	3.978
III. Naložbene nepremičnine	0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	1.236.822	892.110
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	98.238	99.294
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	49.152	38.660
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	49.086	60.634
V. Denarna sredstva	1.138.584	792.816
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2.513	2.725
Zunajbilančna sredstva	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	1.247.073	898.813
A. LASTNI VIRI	654.388	604.694
I. Ustanovitveni vložek	8.517	8.517
II. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	0	0
III. Preneseni čisti presežek	596.177	596.332
1. Nerazporejeni čisti presežek presežek	596.177	596.332
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	49.694	-155
1. Čisti presežek prihodkov poslovnega leta	0	0
2. Čisti presežek odhodkov poslovnega leta	0	-155
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0

1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0
III. Odložene obveznosti za davek	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	122.840	93.801
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	0	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	122.840	93.801
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	48.186	31.802
2. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	15.534	5.195
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	59.120	56.804
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	469.845	200.318
Zunajbilančne obveznosti	0	0

9. SKLEPNE UGOTOVITVE

Inštitut je svoje naloge v letu 2024 izvajal po programu dela, v katerem so bile načrtane temeljne naloge in cilji. Program dela je po predhodni obravnavi Revizijskega in Strokovnega sveta Inštituta sprejel Svet Inštituta. Poleg nalog, ki jih je moral opraviti po Zakonu o revidiranju, Statutu in programu dela, je opravil še nekaj drugih, ki niso bile predvidene.

Večina dela in nalog, ki jih izvaja Inštitut, je izobraževanje za pridobitev strokovnih nazivov, pa tudi druge oblike izobraževanja, poleg skrbi za razvoj strok.

Čeprav Inštitut ne izvaja več nadzora nad pooblaščenimi revizorji in revizijskimi družbami ter ne vodi več registrov zanje, je kot strokovna organizacija pooblaščenih revizorjev tudi v letu 2024 skrbel za razvoj stroke revidiranja. Tako je kot strokovna organizacija v reviji SIR*IUS objavil veliko strokovnih prispevkov in strokovnih razlag na vseh področjih, ki jih pokriva. Inštitut je bil konec leta 2019 izbran na javnem razpisu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem kot izvajalec izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter kot izvajalec preizkusa strokovnih znanj za zakonite revizorje oziroma revizorje iz tretjih držav; ta izobraževanja je izvajal tudi v letu 2024. Prav tako je še naprej organiziral dodatna izobraževanja za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

V letu 2024 je bila zelo aktivna Komisija za SRS-je, ki je pripravila besedilo osnutka novega SRS-ja 36, ki ga je začela usklajevati z zainteresiranimi javnostmi. Delo Komisije za SRS-je je bilo v veliki meri financirano iz državnega proračuna na podlagi določb ZGD-1.

Inštitut je v letu 2024 nadaljeval aktivnosti v zvezi s trajnostnim poročanjem in uporabo Mednarodnih standardov o trajnostnem poročanju. Pripravil in izvedel je program izobraževanja za pooblaščen revizorje ter obenem tudi za pridobitev naziva specialist za trajnostno poročanje. Inštitut ocenjuje, da se bo v prihodnjih letih z uveljavitvijo direktive CSRD in ESRS-jev, standardov trajnostnega poročanja, v Sloveniji izkazala potreba po koordinaciji in usmerjanju strokovnega razvoja na področju poročanja o okoljskih, družbenih in upravljavskih dejavnikih. Da se stroka trajnostnega poročanja v Sloveniji začne dolgoročno razvijati, smo na Inštitutu izvedli program izobraževanja, oblikovali sekcijo za trajnostno poročanje in imenovali Svet za trajnostno poročanje, ki bo skrbel za razvoj stroke

trajnostnega poročanja v Sloveniji. Zahteve po trajnostnem poslovanju podjetij pa niso omejene zgolj na trajnostno poročanje. Tako bodo predvsem računovodje in pooblaščenec ocenjevalci vrednosti, pa tudi notranji revizorji in drugi strokovnjaki postavljeni pred velik strokovni izziv, kako pravočasno in pravilno izpolniti nove zahteve. Na Inštitutu kljub zaznanemu napredku v zavedanju pomena trajnosti ocenjujemo, da večina slovenskih organizacij trenutno ni v celoti pripravljena na nove zahteve po tovrstnem poročanju.

Cilj delovanja Inštituta je tudi v prihodnje razvijanje vseh strok, ki se združujejo v Inštitutu, in utrditev položaja vodilne strokovne organizacije na področjih, ki jih pokriva. V prihodnje bomo dodaten poudarek namenili multidisciplinarnosti strokovnih rešitev in medsebojnemu povezovanju različnih strok, saj je poslovno okolje vedno bolj kompleksno in zahteva široka znanja ter multidisciplinarne strokovne rešitve. Tako bo Inštitut ostal neodvisna in visokostrokovna ustanova, ki sledi smernicam razvoja zastopanih strok.

V Ljubljani, 26. marca 2025

Predsednica Sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Vesna Milanovič